

BESTEMMING

Komedie in drie bedrijven

door

BAS DE HAAS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BESTEMMING** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **BAS DE HAAS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1998 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Man

Agent

Verpleegster

Vrouw

Advocaat

Therapeute

Examinator

DECOR:

Het toneel stelt voor een grijs, naargeestig kantoor. Links een deur, waarop: Geen uitgang. Rechts een deur. Geen ramen. Het enige meubilair bestaat uit een bureau, waarop een computer en een telefoon, een bureaustoel en een bankje links achter. Tegen de achterwand een luidspreker.

EERSTE BEDRIJF

Het toneel is leeg, na enkele ogenblikken rinkelt de telefoon. Van rechts komt agent op, beker koffie in de hand, die telefoon aanneemt.

Agent: Met agent 2367... Zeker meneer, ik heb het dossier net ontvangen en doorgelezen... Geen bijzonderheden, dacht ik... Met een minuutje?... Komt in orde, meneer... Niet te danken. *(hij drinkt zijn koffie op; na enige ogenblikken wordt er geklopt)* Binnen. *(Man komt aarzelend binnen en blijft bij de deur staan; even stilte)*

Man: Goedendag meneer. Moet ik bij u zijn?

Agent: Dat zal wel. Komt u verder en gaat u zitten.

Man: Er is geen stoel.

Agent: Zoals u wilt. Wat kan ik voor u doen?

Man: Dat weet ik niet.

Agent: O, nee?

Man: Ik, eh... Neemt u mij niet kwalijk, maar ik ben hier vreemd, ziet u. Ik dacht dat ik heel ergens anders was, maar ik stond ineens in een volkomen vreemde omgeving, hier in de gang, voor uw deur en ik had het gevoel dat ik hier naar binnen moest.

Agent: *(knikt)* Dat hoor ik wel vaker, ja. Waar dacht u dan dat u zich bevond?

Man: Op straat, geloof ik.

Agent: Op straat. En toen belde u bij ons aan en kwam u in deze kamer. Wie heeft u naar ons toegestuurd?

Man: Niemand. Ik ben uit mezelf hier gekomen.

Agent: Ah, niemand. U bent hier uit vrije wil, u klopt hier aan, u vraagt mij of u hier moet zijn, maar u weet niet wat u hier komt doen. Vindt u dat zelf ook niet wat merkwaardig?

Man: Eigenlijk wel, ja.

Agent: Juist. *(stilte)*

Man: Mag ik vragen, wie u bent?

Agent: Ja zeker. *(stilte)*

Man: Wie bent u?

Agent: Ik ben agent 2367 en ik werk hier op dit kantoor.

Man: Agent waarvan? Wat is dit voor een kantoor?

Agent: Hoho, één vraag tegelijk alstublieft.

Man: Goed, eerst dan maar het kantoor. Waar dient dit kantoor voor?

Agent: Ons kantoor selecteert mensen, die een bestemming moeten krijgen.

Man: Een bestemming? Wat voor bestemming? Ik begrijp niet wat u daarmee bedoelt.

Agent: Dat komt wel, maakt u zich daar maar geen zorgen over. Alleen kan ik u dat niet zomaar vertellen. Ik heb een ambtsgeheim, weet u.

Man: Ambtsgeheim, zegt u. Bent u in overheidsdienst?

Agent: (*glimlacht*) Als u het zo wilt uitdrukken: ja, in overheidsdienst. Maar eigenlijk in dienst van de mensheid.

Man: Ik ga er toch maar even bij zitten. Hebt u er bezwaar tegen, als ik even op die bank plaatsneem?

Agent: Geenszins. Die bank staat er voor.

Man: Maar nu weet ik nog steeds niet wat het doel van dit kantoor is. U selecteert mensen die een bestemming moeten krijgen, nietwaar? Maar welke mensen zijn dat dan, en welke bestemming bedoelt u? Bent u een arbeidsbureau of zoiets? Maar daarvoor kan ik onmogelijk bij u zijn, dat weet ik wel zeker. Ik heb een goede baan, met vooruitzichten.

Agent: Dat is interessant. Welke vooruitzichten hebt u?

Man: Ik werk bij de gemeente, op de afdeling bevolking. Over twee jaar komt de positie van hoofd van de afdeling paspoorten vrij. Ik maak een goede kans daarheen te kunnen promoveren.

Agent: Bevalt het werk u? Als u zegt dat u wilt promoveren, betekent dat dan dat u uitgekeken bent op de bevolking? Ik zou menen dat dat veel interessanter is dan het uitgeven van paspoorten. Dat zijn maar simpele boekjes, die bovendien nog vaak vervalst worden ook. U geeft toch wel echte paspoorten uit, mag ik hopen.

Man: Vanzelfsprekend, daarom is het ook zo'n verantwoordelijke positie.

Agent: Maar is de afdeling bevolking dat dan niet? Daar ziet u toch veel meer wat er met de inwoners van uw gemeente gebeurt: wie er geboren wordt en wie er dood gaat, wie er gaat trouwen en wie er een beroep op de bijstand doet.

Man: Wat weet u daar nou van? Wij zien helemaal geen bevolking, maar alleen aktes en formulieren. Nee, dan de paspoorten, in ieder boekje een andere foto. En ik mag daar dan ons gemeentestempel overheen plaatsen.

Agent: Juist, het is mij duidelijk. Wilt u koffie?

Man: Nee, dank u. Ik stap maar weer eens op. Het spijt mij dat ik u lastig heb gevallen. Ik begrijp eerlijk gezegd nog steeds niet hoe ik hier kom en wat ik op dit bureau heb te zoeken. (*loopt naar de deur, leest: geen uitgang, haalt zijn schouders op en probeert de deur open te doen, wat niet lukt*) Wat is dat nou? Wel verdraaid... die deur wil niet open! (*tot agent*) Ik kan er niet meer uit! Wilt u die deur openmaken, alstublieft. (*Agent glimlacht en schudt zijn hoofd*) Wat is dat nu? (*kwaad wordend*) Ik wil er uit, doet u die deur onmiddellijk open, meneer!

Agent: U kunt toch lezen, meneer. Er staat: geen uitgang, dus dan moet

u ook niet proberen dat verbod te overtreden.

Man: Daar heb ik niets mee te maken. Ik wil naar buiten en als u stiekem de deur op slot hebt gedaan maakt u zich schuldig aan vrijheidsberoving. Dat is strafbaar en daarmee haalt u zich een hoop narigheid op de hals!

Agent: U bent hier vrijwillig gekomen, hebt u gezegd. Dan had u dat maar niet moeten doen. Nu is het te laat.

Man: Te laat waarvoor?

Agent: Te laat om terug te gaan. Wilt u echt geen koffie?

Man: Barst met uw koffie. *(rammelt nog eens aan de deur en gaat dan weer op de bank zitten, het hoofd in de handen. Telefoon gaat)*

Agent: Agent 2367... Zeker meneer, die is hier ja... *(man kijkt op)* Nee, nog niet, meneer, direct na het examen wellicht... Uitstekend, meneer.

Man: Wat is dat? Wie had u daar aan de telefoon? Weten meer mensen dat ik hier ben?

Agent: U stelt weer meerdere vragen tegelijk.

Man: Man, hou toch op met dat toontje. Waarom moet ik hier blijven? Wat is dat voor onzin? *(door rechterdeur komt vrouw op met krukje, loopt over naar links en gaat op de bank naast de man zitten. Man springt op)* Wie bent u? Zegt u mij wie u bent!

Agent: Kent u mevrouw?

Man: Ja... nee... maar dat kan toch niet. Zij lijkt sprekend op mijn eigen vrouw. Maar dat is eenvoudig onmogelijk. Wie is dat?

Agent: Waarom kan zij onmogelijk uw vrouw zijn?

Man: Omdat die vier jaar geleden gestorven is. Krankzinnig gewoon. Als twee druppels water. Wat gebeurt hier allemaal? Ik word gek, geloof ik.

Agent: Misschien is het uw vrouw wel. Vraagt u het haar zelf.

Man: Alstublieft, mevrouw, geef mij antwoord. Wie bent u? *(door rechterdeur komt verpleegster op)*

Agent: *(sussend)* Heus, het zal u allemaal vanzelf duidelijk worden. Maar hier is de zuster, die gaat u onderzoeken voor uw examen.

Verpleegster: *(tot man)* Wilt u even uw jas uittrekken en uw mouwen opstropen?

Agent: Echt, het is voor uw eigen bestwil. Als u nu even meewerkt bent u er het vlugste doorheen. De examinator komt zo. *(man trekt apathisch jas uit en stroopt één mouw op)*

Verpleegster: De andere mouw ook graag. Uw linkerhand weet niet wat uw rechterhand doet en dat houden we graag zo. Ik moet dus uw beide armen onderzoeken. Komt u even op dit krukje zitten, hier hebben we meer ruimte. Mooi, steekt u uw tong maar eens uit. Hmm, dat ziet er bedenkelijk uit. Likt u veel met uw tong?

Man: Nee zuster, alleen zegels voor op mijn formulieren.

Verpleegster: Dat dacht ik al. Formulieren zijn vanaf heden voor u verboden. En ik zal u wat azijn voorschrijven, driemaal daags een eetlepel. En dan mag u nu uw armen even in de lucht steken. Goed zo. Weet u dat uw ene arm wat langer is dan de andere? Het is niet zo best met u, ik vrees dat u niet zult slagen voor uw examen.

Agent: Zal ik de examinerator bellen, dat meneer eerst nog in therapie moet? Hoewel, dan gaat het wel langer duren. Ik kan hem hier niet houden, dus dan moet u maar een plek voor hem zien te vinden.

Verpleegster: Ja, dat zal wel moeten, ben ik bang. Ik bel wel even een ambulance.

Man: Wat wilt u nou toch? Waar wilt u mij heenbrengen?

Verpleegster: Naar het huis van bewaring, zoals gebruikelijk in dit soort gevallen.

Man: Wat?? Ik ben toch geen misdadiger.

Agent: Dat hoeft ook niet.

Verpleegster: U moet gladgeschaafd en gelijkgeklopt worden. En daar is een pijnbank voor nodig. Vandaar.

Man: *(geheel in verwarring)* Nee, nee, dat gebeurt niet. Jullie hebben het recht niet om mij zo te behandelen. Ik wil weg, laat me eruit!

Agent: Ja, dat u weg wilt, dat weten we al, maar dat kan nu eenmaal niet. U moet hier blijven tot uw bestemming bepaald is. Hebt u zelf geen voorstel?

Verpleegster: Je kunt geen bestemming vaststellen als meneer niet eerst geëxamineerd is. En daarvoor moet hij eerst op de pijnbank.

Man: Ik werk niet mee. Jullie beroven mij van mijn vrijheid. Ik wil een advocaat! *(Agent en verpleegster kijken elkaar verrast aan)*

Agent: Dat we daar niet eerder aan gedacht hebben. Natuurlijk, een advocaat! Ik zal er gelijk een bestellen.

Verpleegster: Moet je niet eerst toestemming van boven hebben?

Agent: Dat hoeft in dit geval niet. Meneer is zelf met het verzoek naar voren gekomen.

Verpleegster: Ach ja, natuurlijk, je hebt gelijk.

Agent: *(draait nummer)* Met agent 2367. Ik wil een advocaat bestellen, graag voor direct... Komt eraan? Uitstekend, dank u. Zo meneer, er wordt aan gewerkt. Hebt u nog meer wensen? We maken het onze gasten graag naar de zin.

Man: Gasten? Gevangenen zult u bedoelen.

Verpleegster: Zoals u wilt. U mag uw jas wel weer aantrekken.

Agent: Het is bijna half een, wij gaan nu even lunchen. Met een half uurtje zijn we weer hier. Probeert u zich zolang even te vermaken, er is nog koffie. *(agent en verpleegster rechts af)*

Man: Mevrouw, geeft u mij alstublieft antwoord. Wie bent u? U lijkt zo sprekend op mijn vrouw, dat ik werkelijk dacht...

Vrouw: Mijn schoonheid is als dorre blaad'ren in de wind, waarheen zij vliedt? 't Is niemand die haar vindt. En mocht zij onverhoopt toch keren naar hier weer dan blijft z'onzichtbaar, nu en immermeer.

Man: U bent al even gek als de rest hier. *(loopt naar de deur en tracht die opnieuw - en weer zonder resultaat - open te doen)*

Vrouw: Wie is het die zijn lot ontkomen kan?
Geen sterv'ling is het, zij het vrouw of man.
Wij leven, zwalken, tussen doem en dood.
Wie reikt ons leeftocht aan, water en brood?

Man: Volmaakt geschift. Mevrouw, voor de allerlaatste keer: wilt u mij helpen of niet? Als ik er aan deze kant niet uit kan, mag ik dan misschien die andere deur door? *(hij gaat naar deur rechts; op dat moment klinkt een metaalachtige stem door de luidspreker)*

Stem: Rachomil stevastre koni arkug!

Man: Wat zegt u? Waar zit u? Ik wil er uit, hoort u mij? Er uit!

Stem: Binu wernotir! *(deur rechts gaat open en agent komt haastig binnen, kauwend op een boterham)*

Agent: Wat is hier aan de hand, wat doet u? Hebt u geen fatsoen in uw lijf, meneer? Wij proberen u uw verblijf zo aangenaam mogelijk te maken en het enige wat u doet is saboteren. U gedraagt zich niet als een gast, meneer! Zelfs de koffie drinkt u niet op! Ik heb u toch zo even al gezegd dat uw advocaat er aan komt. Bent u nu nog niet tevreden? Als u zo doorgaat zijn wij helaas genoodzaakt andere maatregelen te nemen.

Vrouw: Het grootst geluk is slechts te vinden als men weet waar niemand ooit....

Agent: Genoeg! Je kunt gaan, het is aan hem toch niet besteed. *(vrouw rechts af)* Jammer meneer, u had zoveel van haar kunnen opsteken. *(schudt meewarig zijn hoofd, kijkt vervolgens op zijn horloge)* Maar uw advocaat kan nu elk ogenblik binnenkomen.

Man: Maar beste agent, lieve, bovenste beste agent, hoort u nu toch eens naar mij. Wilt u nu eindelijk eens zeggen waar ik ben, wat u met mij van plan bent. En wanneer mag ik weg? Ik smeeek het u. Op het gemeentehuis zullen ze ook niet snappen waar ik blijf. Ik moet om mijn baan denken.

Agent: O ja, het gemeentehuis, de afdeling bevolking. Tja, ik vrees dat de paspoorten het nog een poosje zonder u zullen moeten stellen. Maar dat moet u straks maar aan de examinerator vertellen. Die heeft daar meer verstand van. *(deur links gaat open en de advocaat*

verschijnt) Ah, advocaat, u komt als geroepen. Meneer hier zit met smart op u te wachten.

Advocaat: Smart valt onder artikel 19 bis, dat hoort u te weten. Mijn cliënt overweegt om u hierover aan te spreken, als het moet via een kort geding. En voorts is uw aanwezigheid hier volkomen overbodig en ongewenst. Wilt u zich ten spoedigste verwijderen, agent? (*agent geschrokken rechts af*) Zo, en nu uw geval meneer. Waar is uw dossier? We hebben niet veel tijd.

Man: Dossier? Ik heb helemaal geen dossier. Ik zal u vertellen wat mij is overkomen....

Advocaat: Geen dossier?! Fraai is dat. Hoe wilt u nu dat ik u kan verdedigen als ik uw dossier niet in handen krijg. U wilt toch wel vrijgesproken worden, nietwaar?

Man: Ja... ja natuurlijk. Ik weet alleen niet...

Advocaat: Dat is dan afgesproken. Wat wilt u nog meer?

Man: Kunt u nu eindelijk eens even naar mij luisteren? Ik ben ten einde raad. Ik ben daarstraks hier binnengekomen, op een heel vreemde manier. Ik liep op straat, het was mijn middagpauze. Ik werk namelijk op het gemeentehuis, moet u weten. Op de afdeling bevolking. En zonder dat ik nu nog steeds weet hoe, stond ik in een gang voor een deur. Ik klopte aan...

Advocaat: Dat is de gebruikelijke gang van zaken, ja. Waarom doet u daar zo opgewonden over, meneer?

Man: De gebruikelijke gang van zaken? Tot dusver heeft iedereen mij botweg genegeerd en geweigerd mij fatsoenlijk antwoord te geven. En nu begint u ook al. Alles wat ik wil weten is wat er hier aan de hand is.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto